

In september 2001 waren T. en ik met onze tweejarige dochter op vakantie in Dalyan, aan de Lycische kust van Turkije. We hadden geboekt bij Appartement Villa Arda en sliepen in een huisje met paarse klimop, tegenover het zwembad. Een droomplek, veertig graden, snerpende cicaden, katoenvelden om de hoek. De OAD-idylle.

Op een avond holde een landgenote uit hetzelfde complex ons terrasje voorbij en riep dat er iets ergs was gebeurd, iets à la Pearl Harbour. Het klonk even angstaanjagend als onbegrijpelijk. Nippend aan de raki hebben we een avond lang zitten broeden op de vraag wat de aanval van de Japanners op een marinebasis in Hawaii te maken kon hebben met het actuele wereldgebeuren. Toen het eerste vliegtuig de noordelijke WTC-toren binnenvloog, om 9.46 uur (Turkse tijd), lagen wij te zonnen op het schildpaddenstrand Istuzu. Daar mag je, omwille van de eieren van de *Caretta Caretta*, je parasolletje niet zomaar in het zand steken. In de afgebakende nestzones zijn badhanddoeken zelfs verboden. Een behoedzaamheid (breek de broze schalen niet) die in absurd contrast stond met de terroristische haast om de honderdtien verdiepingen van de Twin Towers te verpletteren. Daarvan hadden wij dus niets meegekregen, de 'iconische beelden' ken ik als archiefmateriaal.

Ik wandelde de volgende ochtend langs palmen en oleanders naar het supermarktje van Dalyan om een ontbijtje en een krant te kopen, en vond alleen een Turkse editie. Over de hele voorpagina: een reusachtige foto van kolkend vuur en zwarte rook, met een onleesbare kop. Suspense, we houden de spanning er nog even in! Pas toen 's middags een New York Times te koop was, begrepen we waarom er straaljagers boven de Kaunische rotsgraven waren opgedoken: die kwamen van militair vliegveld Incirlik. Opeens voelden wij heel sterk dat we ons in een islamitisch land bevonden en de klaagzang van de muezzin had weinig pittoresks meer, wij waren westerse vreemdelingen. Ik kon die nacht niet slapen en ging om T. niet lastig te vallen op de bank in de woonkamer liggen. Binnenin mijn hoofd hoorde ik telkens de nagalm van de inslag, een dreunende resonantie van de kosmische klap op Manhattan; het was geen droom, die echo was echt.

Dalyan ligt aan een kronkelende rivier met rietkragen, heilig zicht op verre bergen en blauwe krabben waar het water ondiep is. Hierover tuft een onvermoeibare vloot van motorboten

richting de Middellandse Zee. Omdat wij geen zin hadden in toeristenmassa's namen we een privé-schip naar de ruïnes van Kaunos. Met z'n drietjes klommen we aan boord bij onze kapitein, naar eigen zeggen een Irakees. Hij kon nog niets weten over de wraak van Bush (de *Coalition of the Willing* viel Irak pas binnen in maart 2003), maar zijn lichaamstaal maakte duidelijk dat Mohammed Atta een held voor hem was. Wat wij van de aanslag vonden, wilde hij weten. Zijn zonnebril spiegelde vervaarlijk. Volgens de New York Times is armoede in het Midden-Oosten een voedingsbodem voor terrorisme: braaf diepte ik deze krantenwijsheid op. Hij snoof verachtend. Einde gesprek. In stilte voeren we naar het steigertje van de vroegere havenstad. De oer-historicus Herodotos kende Kaunos ook (Boek 1: 172) en vertelt dat de Kauniërs op een dag besloten enkel de goden van hun voorvaderen te aanbidden. "Ze prikten hun speren in de lucht en riepen dat zij de uitheemse godheden uit hun land dreven." Wij gingen snel van boord.

Uit het verhaal 'Over en uit' in *Schertsfiguur* van Joost Pollmann
€ 15,00 ISBN 978-90-6265-998-2